

20.7.2022

LAUSUNTO

FINNISH LAPLAND TOURIST BOARD RY:N LAUSUNTO TARTUNTATAUTILAIN VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA

VIITE VN/12741/2022

Lapin matkailuelinkeinon liitto ei kannata tartuntatautilain väliaikaisten pykälien saattamista uudelleen voimaan. Hallituksen esityksessä pykälää on ehdotettu otettavaksi lakiin varmuuden vuoksi, jos covid-19 epidemiatilanne heikkenee syksyn 2022 aikana. Vastaavaa varmuuden vuoksi säädettävää lainsäädäntöä ei ole muissa pohjoismaissa, eikä sille ole perusteita Suomessakaan. Matkailualan yritykset ovat jo kärsineet kaksi vuotta erilaisista rajoituksista sekä maahantulon, että palveluiden rajoittamisen osalta. Alalla on raju työvoimapula ja moni työntekijä on siirtynyt muille aloille tai nuoret eivät ole tulleet alalle sen epävarmuuden takia. Hallituksen esityksen väliaikaisen pykälät lisäisivät entisestään alan epävarmuutta sekä työntekijöiden, että yritysten näkökulmasta. Matkailuelinkeinon harjoittamiselle ei saa aiheuttaa näin suurta haittaa vain varmuuden vuoksi.

Pykälien käyttöönotto on esityksessä sidottu terveydenhuollon ylikuormittumisen estämiseen. Tämä on parempi kuin aiemmin laissa ollut tavoite estää taudin leviäminen. Silti lähtökohtaisesti on väärin ja kohtuutonta, että asiakastilojen käyttöä esim. ravintoloissa rajoitetaan ja jopa suljetaan, vaikka niiden ei ole osoitettu aiheuttavan terveydenhuollon ylikuormittumista. Sen sijaan terveydenhuollon toimintakyky pitäisi säilyttää huolehtimalla sen riittävästä kapasiteetista.

Jos kuitenkin esitetyt pykälät saatetaan väliaikaisesti voimaan, on ensisijaisen tärkeää, että rajoitusten piirissä olevat yritykset saavat täysimääräiset korvaukset aiheutuneista kustannuksista. Lakiesityksessä ei ole määritelty korvausta, vaan se on jätetty työ- ja elinkeinoministeriön valmisteltavaksi ja myöhemmin asetuksella säädettäväksi. Pidämme tärkeänä, että korvauksista säädetään jo tämän lain säätämisen yhteydessä, jotta heti mahdollisten rajoittamis- tai sulkemispäätösten aikana on tiedossa, miten kustannukset korvataan. Aiemmissa kustannustuissa niistä päätettiin vasta jälkikäteen, eivätkä ne kattaneet kaikkia aiheutuneita kustannuksia merkittävän omavastuun takia. Ongelmana oli myös se, että konserneille rajat tulivat nopeasti täyteen, eivätkä ne sen myötä saaneet samassa suhteessa tukea kuin pienemmät yritykset.

Hallituksen esityksessä kaikki rajoitustoimet tehtäisiin alueellisen viranomaisten toimesta (kunnat ja aluehallintoviranomaiset). Tämä on selkeä parannus aiempaan lainsäädäntöön, jossa valtioneuvosto päätti ravintoloiden rajoituksista ja alueelliset viranomaiset muista rajoituksista. Pidämme parempana, että jos rajoituksia yleensäkin ovat välttämättömiä, kaikki mahdolliset rajoitukset päätettäisiin saman alueellisen tilanteen perusteella ja ne olisivat linjassa keskenään. Haluamme kuitenkin painottaa, että elinkeinovapautta ei pitäisi enää rajoittaa covid-19 epidemian takia, vaan terveydenhuollon palvelut tulee turvata muilla keinoilla.

Kunnioitavasti,
Nina Forsell
Toiminnanjohtaja
Lapin Matkailuelinkeinon liitto